

N:o 35.

Ank. till Riksd. Kansli den 1 Mars 1886, kl. 1 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om utfärdande af vissa lagbestämmelser i syfte att bereda en betryggad ställning åt arbetare i de genom skyddstullar understödda näringar.

I en inom Första Kammaren väckt motion, N:o 13, som blifvit till Lag-Utskottets handläggning hänvisad, har Herr S. A. Hedlund, på anförda skäl, föreslagit,

att en lag måtte utfärdas, gällande för alla genom skyddstullar understödda näringar, hvari stadgas:

a) att åt arbetarne, i första rummet familjefäderne, skola vara beredda sunda och i öfrigt lämpliga bostäder, vare sig mot billig hyra eller ingående i lönevilkoren;

b) att för olika slag af arbetare må, genom därför inom vissa distrikt utsedde förtroendemän, valde till halfva antalet af arbetsgifvaren och till hälften af arbetarne, fastställas för ett år i sänder minimilöner eller arvoden, tillräckligt stora, att deraf må kunna afsättas någon del till ålderdoms- och olycksfallsförsäkring äfvensom till sjuk- och begravningshjälp;

c) att en normal-arbets-tid om högst nio timmar om dygnet skall vara gällande för alla fullvuxna personer, dock med rätt till öfverarbete mot särskild öfverenskommelse, der sådant arbete kan undantagsvis påkallas af nödvändigheten; samt slutligen

d) att efterlevandet af dessa föreskrifter öfvervakas på enahanda sätt, som finnes stadgadt i Kongl. förordningen af den 18 November 1881, angående minderåriges användande i arbete vid fabrik, handtverk och annan handtering.

Utskottet, som ej finner behöfligt eller lämpligt att ingå i någon närmare granskning af detta vidtomfattande förslag, vill här endast framhålla två omständigheter, hvilka, enligt Utskottets förmenande, aflägsna all tanke på detsammas antagande. Den ena är det olycksbringande inflytande, hvilket sådana ingrepp från lagstiftningens sida, som de här ifrågasätta, i förhållandena mellan arbetsgifvare och arbetare utan tvifvel skulle utöfva icke blott på hela näringslifvet och arbetsgifvarnes ekonomi, utan ock på arbetarnes egen ställning, som det synes vara motionärens afsigt att förbättra, och den andra att, hvilken åsigt man än må hysa om tullskydds gagnelighet eller skadlighet, det desto mindre bör vara anledning till särskild lagstiftning rörande förhållandet mellan arbetsgifvare och arbetare i de skyddade näringarna, som det ofta torde vara omöjligt att afgöra, om en näring bör anses understödd af skyddstullar eller icke.

Utskottet hemställer alltså,

att motionen må af Riksdagen lemnas utan allt afseende.

Stockholm den 1 Mars 1886.

På Lag-Utskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.

Reservation:

Af Herr *Leffler*: »Enär föreliggande motion innehåller förslag, som för närvarande säkerligen icke utan de största rubbningar i hela vårt näringslif skulle kunna genomföras och dessutom *delvis* äro af ganska

tvifvelaktig nytta till och med för de folkklasser, för hvilkas bästa de äro afsedda, måste jag hemställa, att motionen icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda. Jag anhåller dock att få uttala såsom min åsigt, att motionens syfte varder principiellt berättigadt, om man å andra sidan vill gå framåt på statssocialismens bana genom en för de kroppsarbetande klasserna betungande protektionistisk lagstiftning.»
